

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ - 1^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ**A. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα**

Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Cartagine ostendensque patribus “Interrogo vos” inquit “quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore”. Cum omnes recentem esse dixissent, « Atqui ante tertium diem » inquit « scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem ! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Oribus urbis nolite confidere.

Iulia, Augusti filia, mature habere coeperat canos, quos legere secrete solebat. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. Eo consilio aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices. Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis.

B. Παρατηρήσεις**1. α** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά:**die:** τη δοτική και την κλιτική ενικού αριθμού**ficum:** τη γενική και την αφαιρετική ενικού αριθμού**urbis:** τη γενική και την αιτιατική πληθυντικού αριθμού**tempus:** την αφαιρετική ενικού αριθμού και την αιτιατική πληθυντικού αριθμού**aetatis:** τη δοτική ενικού αριθμού και τη γενική πληθυντικού αριθμού**β.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω

αντωνυμίες :

quodam: την αιτιατική και την αφαιρετική ενικού αριθμού στο γένος που βρίσκεται**aliis:** την ονομαστική και τη δοτική πληθυντικού αριθμού στο γένος που βρίσκεται**γ.** Να συμπληρώσετε στα κενά του παρακάτω πίνακα τους τύπους που

ζητούνται

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
prope		
mature		
secrete	Το επίθετο στα τρία γένη	

2. **α tutamini :** Να γράψετε την υποτακτική στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό σε όλους τους χρόνους (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο)
- β tutamini :** Να γράψετε τα απαρέμφατα του ενεστώτα, μέλλοντα, παρακειμένου και συντελεσμένου μέλλοντα
- γ** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:
- attulit:** το β' και γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ενεργητική και παθητική μέση φωνή.
- putetis:** την υποτακτική στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό σε όλους τους χρόνους στη φωνή που βρίσκεται.
- scitote:** το β' πρόσωπο πληθυντικού της προστακτικής του ενεστώτα και το γ' πρόσωπο πληθυντικού της προστακτικής του μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται.
- voluit:** το β' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού της οριστικής σε όλους τους χρόνους
- induxit:** τα απαρέμφατα του ενεστώτα, μέλλοντα, παρακειμένου στην ενεργητική φωνή. (Να λάβετε υπόψη το υποκείμενο)
3. **α.** die, decerptam esse, Carthagine, filia, sermonibus, aetatis:
Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις παραπάνω λέξεις των κειμένων
- β.** Etsi super vestem earum deprehendit canos: Να αναγνωρίσετε την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της.
- γ.** Nolite confidere: Να εκφράσετε την απαγόρευση με τον άλλο τρόπο.
4. **α.** Itaue cavete periculum, tutamini patriam:
Να μετατρέψετε τις προτάσεις αυτές σε βουλητικές εξαρτώμενες από τις φράσεις Moneo vos και Cato patres monuit
- β.** hac re audita: Να μετατρέψετε τη μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**A.**

Κάποια μέρα ο Κάτωνας έφερε στη Σύγκλητο ένα σύκο πρώιμο από την Καρχηδόνα και δείχνοντας το στους Συγκλητικούς είπε: «Σας ρωτώ (να μου πείτε), πότε νομίζετε πως το σύκο αυτό κόπηκε από το δέντρο». Όταν όλοι απάντησαν πως ήταν φρέσκο, αυτός συνέχισε: «Κι όμως, μάθετε πως κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν τρεις μέρες. Τόσο κοντά στα τείχη μας έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο και προστατεύστε την πατρίδα. Μη στηρίζετε στις δυνάμεις της Ρώμης (πόλης).

Η Ιουλία, η κόρη του Αυγούστου, είχε αρχίσει να εμφανίζει πρόωρα άσπρες τρίχες που συνήθιζε να τις βγάζει κρυφά. Όταν ο Αύγουστος το πληροφορήθηκε, θέλησε να αποθαρρύνει τη θυγατέρα του από αυτή τη συνήθεια της (από το να κάνει αυτό). Με αυτό το σχέδιο εμφανίστηκε κάποτε απρόοπτα (ξαφνικά) και έπιασε τις κομμώτριες επ' αυτοφώρω. Παρόλο που ανακάλυψε άσπρες τρίχες πάνω στα φορέματά τους, εντούτοις ο Αύγουστος προσποιήθηκε πως δεν τις είδε κι άφησε την ώρα να κυλήσει με άλλες κουβέντες, ώσπου έφερε τη συζήτηση στην ηλικία της.

B. α.

die: δοτ.εν.αρ.: diei / κλητική εν.αρ.: dies

ficum: γεν.εν.αρ.: fici, ficus / αφαιρετική ενικού αρ.: fico, ficu.

Το ουσιαστικό είναι ficus, -i και ficus, -us. Από τη δ' κλίση έχει τις πτώσεις που λήγουν σε -us -u

urbis: γεν.πληθ.αρ.: urbium / αιτ.πληθ.: urbes

tempus: αφ.εν.αρ.: tempore / αιτ.πληθ.αρ.: tempora

aetatis: δοτ.εν.αρ.: aetati / γεν.πληθ.αρ.: aetatum και aetatium

β. quodam: αιτ.εν.αρ.: quendam / αφαιρ.εν.αρ. quodam

alii: ονομ.πληθ.αρ.: alii και ali / δοτ.πληθ.αρ.: aliis και alis

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
prope	propius	Proxime
mature	maturius	Maturissime και maturrime
secrete : secretus,	secretior, secretior,	secretissimus -a -um
secreta, secretum	secretius	

β' πρ. εν. μέλλοντα : voles

β' πρ. πληθ. μέλλοντα : voletis

β' πρ. εν. παρακειμένου: voluisti

β' πρ. πληθ. παρακειμένου : voluistis

β' πρ. εν. υπερσυντελικού: volueras

β' πρ.πληθ.υπερσυντελικού: volueratis

β' πρ. εν. συντ. μέλλοντα: volueris

β' πρ. πληθ. συντ. μέλλοντα volueritis

induxit:

απαρέμφατο ενεστώτα: inducere

απαρέμφατο μέλλοντα: inducturum esse

απαρέμφατο παρακειμένου: induxisse

3. α. die:

αφαιρετική του χρόνου, δηλώνει το πότε έγινε και επειδή συνοδεύεται από επιθ. προσδ. (quodam) είναι απρόθετη

decerptam esse: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα της πρότασης putetis

carthagine:

απρόθετη αφαιρετική τόπου, δηλώνει στάση σε τόπο και είναι απρόθετη γιατί είναι όνομα γ' κλίσης.

filia:

παράθεση στο υποκείμενο Iulia

sermonibus:

αφαιρετική του τρόπου, τίθεται απρόθετη γιατί έχει ως επιθ.πρ. το aliis

aetatis:

γενική αντικειμενική από το mentionem

β. hac re audita:

αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή το audita με υποκείμενο της το re.

Γίνεται δευτερεύουσα χρονική πρόταση: cum hanc rem (Augustus) audivisset ή ut hanc rem (Augustus) audivit.

2^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο

Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat ut C. Marius quam celerrime hostis indicaretur. Curius voluntati nemo obviam ire audebat; solus Quintus Mucius Scaevola augur de hac re interrogatus sententiam noluit. Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae : « Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti ; Licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium. Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero urbem Romam et Italiam a Mario conservatam esse.

« Quid ? » inquit « Ego non cognosco vocem tuam ? » Visne scire quid Nasica responderit? « Homo es empudens. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipse non credis ? »

B. Παρατηρήσεις

1. α Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά:

urbe: τη δοτική του ενικού και τη γενική του πληθυντικού

senex: την αφαιρετική του ενικού και τη γενική του πληθυντικού

corpore: την ονομαστική και τη γενική του πληθυντικού

vocem: την κλητική του ενικού και τη γενική του πληθυντικού

impudens: την αφαιρετική του ενικού και τη γενική του πληθυντικού

β. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται:

nemo: τη γενική ενικού και αφαιρετική ενικού στο γένος που βρίσκεται

ipsi: την αφαιρετική ενικού και αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

γ. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται

celerrime: τα παραθετικά του επιρρήματος και τα παραθετικά του αντίστοιχου επιθέτου στο ουδέτερο γένος στην ονομαστική του ενικού.

infirmo: τα παραθετικά του επιθέτου στο αρσενικό γένος στην αφαιρετική του ενικού αριθμού

2. **α. iudicaretur:** να γράψετε την υποτακτική στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό σε όλους τους χρόνους στη φωνή που βρίσκεται.
- β. audebat:** το β' ενικό πρόσωπο οριστικής του παρακειμένου.
noluit: το β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής του παρατατικού.
dixit: τα απαρέμφατα όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής.
ostendas: τα γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του υπεσυντελικού.
circum sedisti: το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται.
3. **α. urbe, hostis, militum, a Mario, impudens, te:** Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις παραπάνω λέξεις των κειμένων που σας δόθηκαν
- β. Etsi senex et corpore infirmo sum:** Να αναγνωρίσετε συντακτικώς την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της
- γ. occupata urbe:** ν' αναλυθεί στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση
4. **α. “Tu mihi ipsi non credis?”:** Να μετατρέψετε αυτή την πρόταση σε δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική εξαρτώμενη από τη φράση **Nasica Ennium rogavit**
- β. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse:**
Να μετατραπεί η δευτερεύουσα πρόταση “cum ...quae – rerem” σε μετοχή.